Najvyšší súd **5M Cdo 32/2012**
Slovenskej republiky

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: **S.,** zastúpená K., Š., proti povinnému: **M. L., T.**, **pre vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 16,59 eur istiny s príslušenstvom,** vedenej súdnym exekútorom Mgr. V. U., so sídlom Exekútorského úradu na L., pod č. EX 11339/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2011, č. k. 18CoE/265/2010-22 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava II z 18. decembra 2009, č. k. 39Er/6079/2006-14, takto

r o z h o d o l :

Dovolací súd uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 28. februára 2011, č. k. 18CoE/265/2010-22 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II z 18. decembra 2009, č. k. 39Er/6079/2006-14 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II uznesením z 16. júla 2008, č. k. 39Er/6079/2006-10 exekúciu zastavil podľa § 57 Exekučného poriadku.

Uznesením z 18. decembra 2009, č. k. 39Er/6079/2006-14 Okresný súd v Bratislava II zaviazal oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi Mgr. V. U. trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 97,65 eur do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že trovy v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku zaplatí súdnemu exekútorovi oprávnený, nakoľko zavinil zastavenie exekúcie. Rozhodnutie o trovách konania sa zakladá na § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Na odvolanie oprávneného proti uzneseniu súdu prvého stupňa o trovách exekúcie Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením z 28. februára 2011, č. k. 18CoE/265/2010-22 rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Odvolací súd mal za to, že právo oprávneného, vyplývajúce z exekučného titulu, bolo prekludované. Zdôraznil, že súd prvého stupňa rozhodol na podnet súdneho exekútora, ktorý opieral svoj podnet o § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb., avšak na zdôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol neexistujúci dôvod – návrh oprávneného na zastavenie exekúcie. Odvolací súd sa napriek uvedenému nestotožnil s tvrdením oprávneného, že povinný zavinil zastavenie konania, pretože dobrovoľne nesplnil uloženú povinnosť, a preto by mal znášať náhradu trov exekúcie. Odvolací súd dodal, že k zastaveniu exekúcie nedošlo zavinením povinného, i keď dôvodom zastavenia exekúcie nebol návrh oprávneného na jej zastavenie, ale márne uplynutie času na vykonanie exekúcie, ako objektívnej kategórie. Podľa odvolacieho súdu preto nie je možné zaviazať na zaplatenie trov povinného, keďže tento dosiahol procesný úspech, zastavenie exekúcie. Na druhej strane, podľa odvolacieho súdu má zodpovednosť za výsledok exekučného konania oprávnený, keďže ide o jeho procesný neúspech. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 O. s. p. potvrdil a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu, ako i uzneseniu súdu prvého stupňa o trovách exekúcie podal generálny prokurátor v zákonom stanovenej lehote mimoriadne dovolanie podľa § 243e v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. žiadajúc, aby dovolací súd uznesenia súdov oboch stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie. Na zdôvodnenie mimoriadneho dovolania uviedol, že rozhodnutiami obidvoch súdov, tak prvostupňového súdu, ako i súdu odvolacieho, bol porušený zákon, pretože konajúce súdy sa v prejednávacej veci neriadili zákonnými ustanoveniami § 251 ods. 4 O. s. p., § 44 ods. 1, 2, § 196, § 197 ods. 1, § 200 ods. 1, 2 a § 203 ods. 1, 2 Exekučného poriadku a podanie mimoriadneho dovolania vyžaduje ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania na strane oprávneného, ktorú nemožno dosiahnuť inými právnymi prostriedkami, než mimoriadnym dovolaním.

Podľa generálneho prokurátora náhradu nevyhnutných trov exekúcie možno uložiť oprávnenému, a to v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku za predpokladu, že zastavenie

exekúcie zavinil. Vyjadril názor, že pokiaľ oprávnená osoba podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnený nemohol postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto konania, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu jeho konania ovplyvniť. Poukázal tiež na to, že súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania.

Generálny prokurátor konštatoval, že náhradu nevyhnutných nákladov na vykonanie exekúcie možno uložiť oprávnenému podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku aj vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Nedostatok majetku povinného na náhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. Vychádzajúc z uvedeného vyslovil generálny prokurátor názor, že oprávnenému nemožno uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi len preto, že podal návrh na vykonanie exekúcie, ale vždy treba skúmať, či oprávnený procesne zavinil zastavenie exekúcie, a ak zavinil, aj mieru jeho zavinenia na zastavení exekúcie. Procesné zavinenie oprávneného nemožno založiť bez ďalšieho iba na jeho dispozičnom úkone – podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenému.

Oprávnený sa s obsahom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas (§ 243g O. s. p.) za súčasného splnenia podmienok na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243e, § 243f, § 243h O. s. p., preskúmal rozhodnutia súdov obidvoch stupňov, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.), v rozsahu napadnutom generálnym prokurátorom a ním uplatnených dovolacích dôvodov podľa § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Generálny prokurátor v mimoriadnom dovolaní namieta, že napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p)., keď súdy nesprávne posúdili zavinenie oprávneného za zastavenie exekúcie.

Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistené skutkové zistenia. O omyl pri aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 Exekučného poriadku za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty. Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku náklady podľa § 196 uhrádza povinný. Podľa § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod „zavinením“ oprávneného v zmysle vyššie citovaného ustanovenia treba rozumieť iba také porušenie procesných predpisov oprávneným, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie (viď 3MCdo 6/2012, 6MCdo 2/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s názorom generálneho prokurátora, že ak oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie včas, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej

na vykonanie predmetného exekučného titulu, keď oprávnený postup exekútora a exekučného súdu a dĺžku exekučného konania (vykonanie exekučného titulu do uplynutia prekluzívnej lehoty) nemohol ovplyvniť.

Z vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov o trovách exekúcie, spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 2 veta prvá a ods. 3, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou, v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p. dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je súd prvého stupňa, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. marca 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová